

Warszawa, 02-09-2026 r.

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

**Zespół Prawa Konstytucyjnego,
Międzynarodowego i Europejskiego**

VII.561.4.2026.WW

Pan

Mateusz Komza

**Prezes Krajowej Rady Ratowników
Medycznych**

Krajowa Izba Ratowników Medycznych

AE:PL-58599-23532-ATBTI-30

Szanowny Panie Prezesie,

do Rzecznika Praw Obywatelskich wpłynęły wnioski osób wykonujących zawód ratownika medycznego, w których wnioskodawcy zwracają się z prośbą o podjęcie interwencji w sprawie „braku prawnych możliwości zrzeczenia się prawa wykonywania zawodu ratownika medycznego”.

Jak wskazują skarżący, w świetle obowiązujących przepisów ustawowych brak jest regulacji umożliwiających dobrowolne zrzeczenie się prawa wykonywania zawodu przez ratownika medycznego, który uzyskał to prawo na zasadach ogólnych. W konsekwencji osoby posiadające prawo wykonywania zawodu, nawet gdy faktycznie zaprzestały wykonywania czynności zawodowych, przynależą formalnie do samorządu zawodowego – co wiąże się między innymi z koniecznością opłacania składek członkowskich oraz dalszego kształcenia się. Niewywiązywanie się z powyższych obowiązków skutkować natomiast może odpowiedzialnością dyscyplinarną. Wnioskodawcy wskazują ponadto, że opisany problem miał nabrać szczególnego

znaczenia w kontekście uruchomienia Rejestru Ratowników Medycznych przez Krajową Radę Ratowników Medycznych (dalej również jako: KRRM).

Mając powyższe na względzie, Rzecznik Praw Obywatelskich dostrzegł, że w świetle art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 1 grudnia 2022 r. o zawodzie ratownika medycznego oraz samorządzie ratowników medycznych (tekst jednolity Dz. U. z 2025 r. poz. 339 z późn. zm.; dalej również jako: u.z.r.m.s.r.m.) ratownik medyczny traci prawo wykonywania zawodu w enumeratywnie wymienionych przypadkach, pośród których brak jest podstawy w postaci zrzeczenia się prawa wykonywania zawodu przez ratownika.

Co dodatkowo istotne, również art. 32 powyższej ustawy – przewidujący katalog sytuacji, w których wygasa prawo wykonywania zawodu – nie przewiduje okoliczności, w której prawo wykonywania zawodu wygasa na skutek zrzeczenia się go przez samego ratownika medycznego. W pkt. 3 przywołanego przepisu przewidziana jest jedynie możliwość jego wygaśnięcia na skutek złożenia oświadczenia o zrzeczeniu się uprawnień wynikających z uregulowanej w art. 7 ust. 1 u.z.r.m.s.r.m. zgody.

W konsekwencji, jak zwracają również uwagę Wnioskodawcy, analiza przepisów obowiązującej ustawy prowadzić może do uzasadnionego przeświadczenia, że w aktualnym stanie prawnym nie ma formalnie możliwości zrzeczenia się przez ratownika medycznego prawa do wykonywania zawodu w związku z zaprzestaniem wykonywania tego zawodu – na przykład z uwagi na konkretną sytuację życiową lub zawodową. W następstwie powyższego ratownicy medyczni, którzy faktycznie zaprzestali wykonywać zawód, są formalnie wciąż zobowiązani do przynależności do samorządu zawodowego. Członkostwo wiąże się natomiast z koniecznością opłacania składek członkowskich, które dodatkowo podlegają egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (art. 136 u.z.r.m.s.r.m.).

Na powyższym tle Rzecznik zauważa więc, że odmienny stan prawny obowiązuje w przypadku innych zawodów medycznych, w których wprost uregulowano na poziomie ustawowym możliwość wygaśnięcia prawa do wykonywania zawodu na skutek złożenia oświadczenia danej osoby o zrzeczeniu się uprawnień lub zaprzestania wykonywania zawodu. Warto dla przykładu odnotować, że zgodnie z art. 42 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (tekst jednolity, Dz. U. z 2026 r. poz. 15 z późn. zm.) prawo wykonywania zawodu wygasa w przypadku zrzeczenia się go przez pielęgniarkę lub położną. Zgodnie natomiast z art. 26 ustawy z dnia 25 września 2015 r. o zawodzie fizjoterapeuty (tekst jednolity, Dz. U. z 2026 r. poz. 584 z późn. zm.) prawo wykonywania zawodu fizjoterapeuty wygasa między innymi w

przypadku zrzeczenia go przez danego fizjoterapeutę. Także przepisy ustawowe dotyczące zawodu lekarza i lekarza dentysty przewidują możliwość złożenia oświadczenia o zrzeczeniu się prawa wykonywania zawodu lekarza, co skutkuje skreśleniem z listy członków okręgowej izby lekarskiej – art. 7 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich (tekst jednolity, Dz. U. z 2021 r. poz. 1342).

Analizując przedmiotową sprawę, Rzecznik Praw Obywatelskich stwierdził ponadto, że na początkowych etapach rządowego procesu legislacyjnego w procedowanym przez Radę Ministrów projekcie ustawy o zawodzie ratownika medycznego oraz samorządzie ratowników medycznych obecne były postanowienia przewidujące, że prawo wykonywania zawodu ratownika medycznego wygasa w przypadku zrzeczenia się prawa wykonywania zawodu przez ratownika medycznego (zob. <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12328005/katalog/12647237#12647237>).

W związku z powyższym, dostrzegając potencjalną lukę prawną w obowiązującej ustawie o zawodzie ratownika medycznego oraz samorządzie ratowników medycznych, która skutkować może ingerencją w prawa i wolności jednostki, działając z upoważnienia RPO na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 12 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jednolity, Dz. U. z 2024 r. poz. 1264 z późn. zm.) – zwracam się z uprzejmą prośbą o zajęcie stanowiska w sprawie opisanego w niniejszym piśmie problemu.

Proszę w szczególności – mając na względzie ustawowe kompetencje oraz rolę Krajowej Rady Ratowników Medycznych - o informację, czy z perspektywy Rady zarysowany problem prawny ma swój wymiar praktyczny i był przedmiotem zinstytucjonalizowanych działań lub interwencji KRRM, a także wystąpień członków samorządu zawodowego do samego organu.

Proszę dodatkowo o wskazanie, czy w swojej dotychczasowej praktyce Krajowa Rada Ratowników Medycznych zajmowała się indywidualnymi sprawami dotyczącymi zrzeczenia się prawa do wykonywania zawodu lub zaprzestania jego wykonywania przez ratowników medycznych. Jeśli tak, to uprzejmie proszę o nakreślenie Rzecznikowi schematu i podstawy prawnej postępowania KRRM w tego typu sprawach.

Z poważaniem

Anna Białek

Dyrektor Zespołu

/-wydano i podpisano elektronicznie/